SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

92
Ukolay Lux
Fölt

IFJÚ KOMMUNISTA
Budapest

244

TÁJÉKOZÓDÁS

30

Földes Ferenc

Harminc éve, 1943. január 13-án történt, hogy Földes Ferenc, a kiváló kommunista harcos, pedagógus és filozófus egy magyar büntetőszázaddal Ukrajna aknamezőin örökre eltűnt.

Földes Ferenc 1910-ben született Besztercén. A középiskola elvégzése után, 1928-tól Párizsban a Sorbonneon és Bolognában tanult filozófiát. Bekapcsolódott a párizsi baloldali egyetemi ifjúságnak a kommunista párt által vezetett szervezetébe, az Egységes Diákszövetségbe. Itt megismerkedett a marxizmussal, a nemzetközi munkásmozgalom kérdéseivel. 1932-ben hazatért Magyarországra, hogy itthon fejezi be tanulmányait. Az egyetemre azonban nem vették fel. Mivel állást sem kapott, nyelvtanítással kereste kenyerét.

1932-ben belépett a Szociáldemokrata Pártba és bekapcsolódott a VI. kerületi szervezet ifjúsági csoportjának munkájába. Felvették a KIMSZbe, amelynek megbízásából részt vett az SZDP ifjúsági mozgalmának központi irányításában, az Országos Ifjúsági Bizottság munkájában. 1934 márciusában a KIMSZ vezetőségének több tagjával együtt elfogták, négyhónapi fogházbüntetésre ítélték, amelynek letöltétést 1936 januárjában kezdte meg. Kiszabadulása után bontakozott ki irodalmi tevékenysége: társadalmi, filozófiai cikkei és tanulmányai külföldi, haladó szellemű folyóiratokban jelentek meg. Tagja lett az illegális kommunista pártnak, de továbbra is az ifjúság körében dolgozott. 1938 végén Bolognában befejezte tanulmányait, megszerezte filozófiából a doktori címet. A háború kitörése Párizsban érte, ahonnan visszatért Magyarországra.

1939-től újra kapcsolatot talált az illegális mozgalommal. A KMP propaganda-bizottságában dolgozott, írásaival segítette a párt munkáját. Itthon a Népszavában, a Kelet Népében, az Ország Útjában, Kolozsvárott a Korunkban és Párizsban az Üzenetekben jelentek meg cikkei, tanulmányai. 1941-ben adták ki *„A munkásság és a parasztság kulturális helyezete Magyarországon"* c. művét, amelyben az ipari proletárok és szegényparasztok gyermekeinek a közép- és felsőfokú oktatásban való részesedését vizsgálta, és leleplezte a hazai iskolarendszer antidemokratikus voltát. 1941 nyarán — amikor Magyarország is belépett a Szovjetunió elleni háborúba — aktív részt vállalt az antifasiszta népfrontmozgalom megszervezésében. Mint a Népszavánál működő kommunista csoport tagja, tevékenységével hozzájárult a Népszava 1941. karácsonyi számának megjelenéséhez. Maga is tanulmányt írt e számba, bemutatva a jobbágyságnak a függetlenségi harcokban játszott történelmi szerepét. 1942. február végén részt vett a Magyar Történelmi Emlékbizottság megszervezésében. Jelentős érdemeket szerzett az emlékbizottság kiáltványának megjelentetésében, majd az 1942. március 15-i, Petőfi téri fasisztaellenes tüntetés megszervezésében.